

In The Name Of God

In The Name Of God

روش شناسي تحقيق

Research Methodology

فهرست مطالب :

- مقدمه

- انواع طرحها

- تحقیق تجربی :

* تحقیق تجربی حقیقی

* تحقیق نیمه تجربی

* تحقیق تجربی مقدماتی

- انواع تحقیقات تجربی

- انواع تحقیقات نیمه تجربی و تجربی مقدماتی

- دیدگاههای دیگر در دسته بندی انواع طرحهای

تحقیقاتی

دسته بندي طرحهاي تحقيقاتي :

Non experimental

Experimental

Quasi-
experimental

زمان

حال ، گذشته

آینده

مشخصه

کاربردي

بنیاد

محیط

دنياي واقعي

آزمایشگاه

دسته بندي طرحهاي تحقيقاتي:

طرحهاي غير تجربي

- تحقيق تاريخي
- تحقيق موردی يا زمينه اي
- تحقيق همبستگي يا همخواني
- تحقيق توصيفي
- تحقيق تداومي يا مقطعي
- تحقيق عملي
- تحقيق طولي

طرحهاي تجربي

- طرحهاي تجربي حقيقي
- طرح آزمون نهائي فقط با گروه شاهد
- طرحهاي چهار گروه سالمون
- طرحهاي شبه تجربي
- طرحهاي تجربي مقدماتي
- طرح آزمون نهائي و يك گروه آزمودني
- طرح آزمون مقدماتي و نهائي و يك گروه آزمودني

1- Case Studies

2- Exploratory Studies

3- Epidemiological Studies

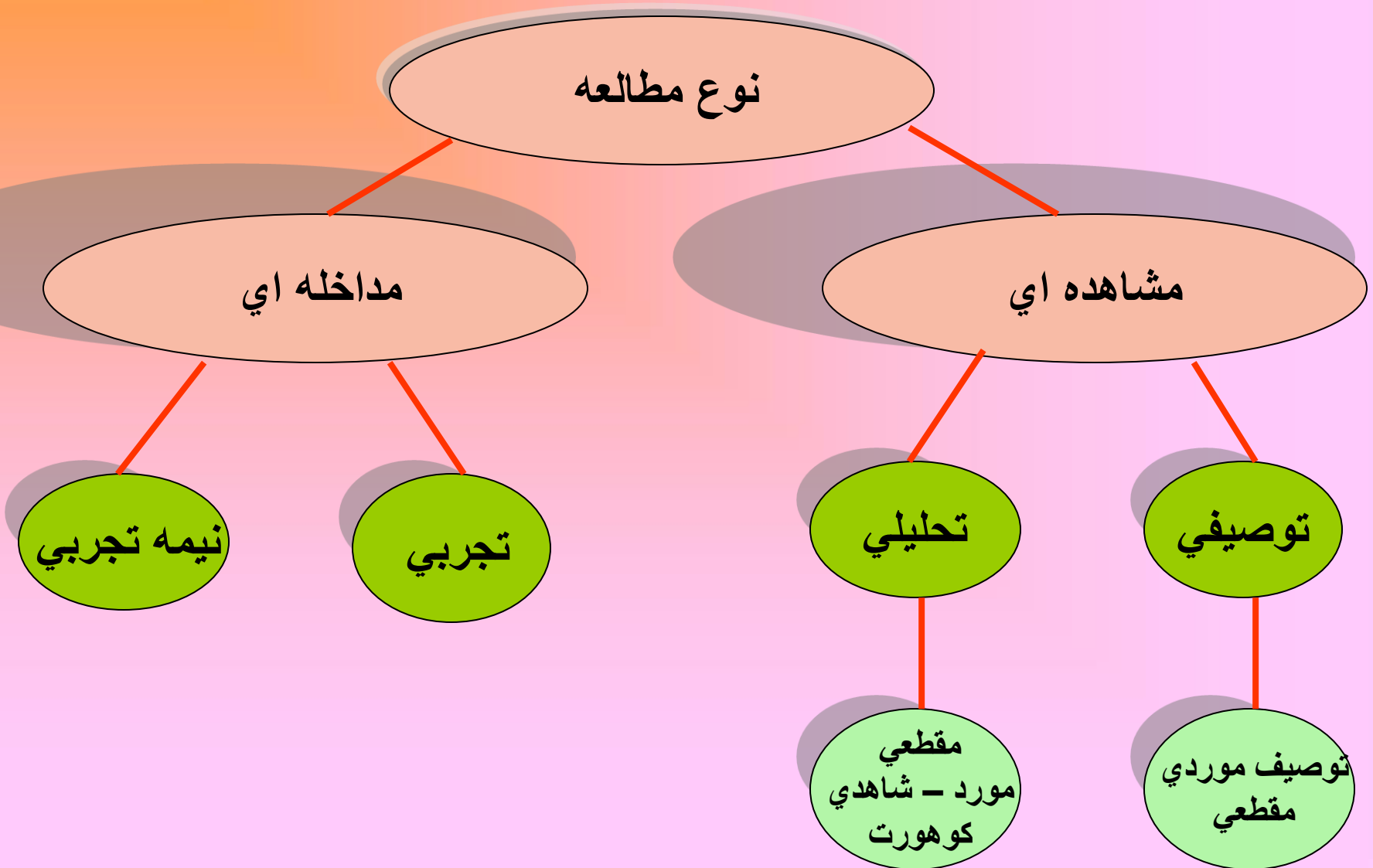
**Observational
Studies**

- Cohort
- case- control
- descriptive
- ecological
- cross- sectional

**Experimental
Studies**

- Clinical trial
- field trial
- community trial

انواع مطالعات در بررسی های بهداشتی

انواع روشهای مطالعه:

۱- روش توصیفی
روش کمی
روش کیفی

۲- روش تحلیلی
مورد - شاهدی
کهورت

۳- روش تجربی (مداخله ای)

True Experimental Design

Quasi Experimental Design

Pre Experimental Design

**Correlation/
prospective
Design**

**Correlation/
retrospective
design**

Descriptive Design

طرحهاي تجربي:

- 1- True experimental design**
- 2- Quasi experimental design**
- 3- Pre experimental design**

مطالعات مداخله ای

- تجربی: قویترین نوع مطالعه برای اثبات رابطه علیتی. افراد بطور تصادفی به دو گروه تقسیم می شوند. یک گروه تحت تأثیر مداخله و گروه دیگر بعنوان شاهد.
- خصوصیات مطالعه تجربی:
 - دست بردن یا تغییر دادن (manipulation)
 - گروه شاهد (control)
 - تخصیص تصادفی (randomization)
- نیمه تجربی: حداقل یکی از خصوصیات مطالعه تجربی واقعی وجود ندارد.

True Experimental :

• طرح آزمون مقدماتي و نهائي با گروه شاهد (کنترل)

گروه	تست مقدماتي	متغير مستقل	تست نهائي
تجربي	T1(O1)	x	T 2(O2)
کنترل	T1(O1)	--	T 2(O2)

True Experimental :

• طرح آزمون نهائي با گروه شاهد (کنترل)

گروه	متغير مستقل	تست نهائي
تجربي	X	O- -
کنترل	--	O

True Experimental :

• طرح چهار گروه سالمون

گروه	مشاهده اوليه	تست نهايي	مشاهده نهايي
تجريبي	T1(O1)	x	T 2(O2)
کنترل	T1(O1)	--	T 2(O2)
تجريبي		x	T 2(O2)
کنترل		--	T 2(O2)

Quasi Experimental :

• طرح گروه شاهد نامعادل

• طرح نهائي – زنجيره اي (طرح تجربي سري زماني) (One group time series)

Pre Experimental :

• طرح آزمون نهائي و يك گروه آزمودني

گروه تجربي x o

• طرح آزمون مقدماتي و نهائي و يك گروه
آزمودني

گروه تجربي o1 x o2

Non Experimental :

- **Correlational (ex post facto)** from after the fact

Prospective → (cause → effect)

Retrospective → (cause ← effect)

- **Descriptive correlational design**

- * Cross- sectional

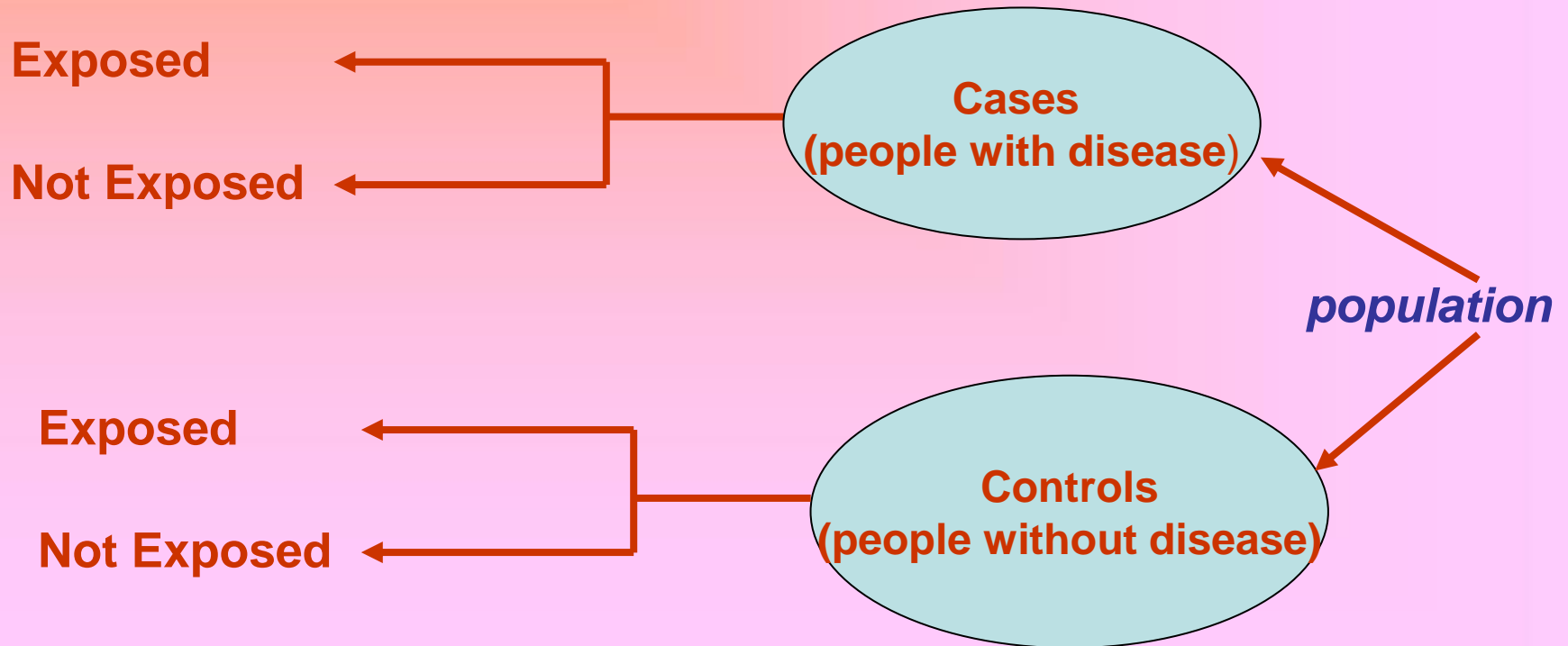
- * Longitudinal → Trend (مطالعه نمونه های مختلف در طول زمان از جمعیت مشابه)

- Panel (بررسی یک نمونه در دو یا سه نقطه زمانی)

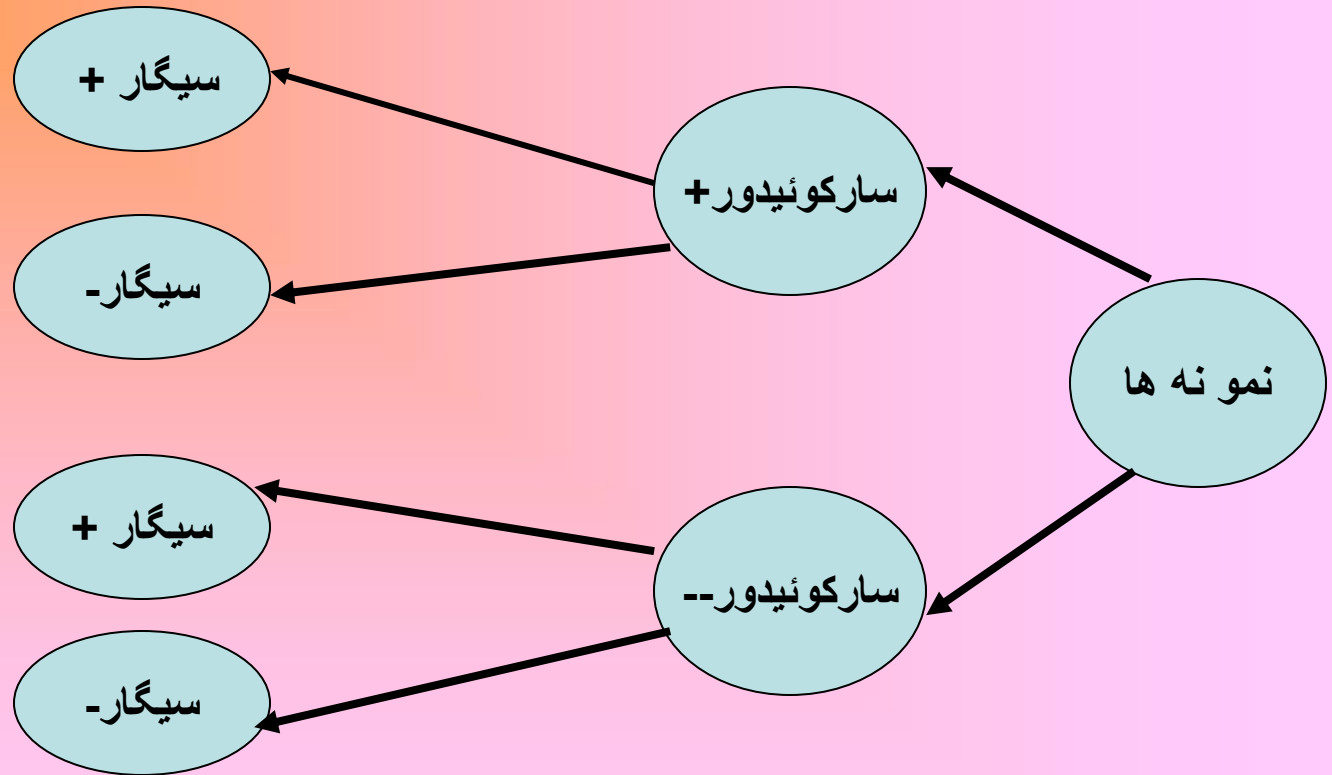
- Follow up (پی گیری افراد با شرایط خاص و یا دریافت تداخلات خاص)

Case - control

- معمولاً جهت تحقیق در عوامل یا علل بیماری بخصوص بیماریهای نادر صورت می گیرد .
- گروه کنترل و شاهد از هر نظر به استثناء وجود بیماری با هم **match** شده اند (طولی - گذشته نگر)

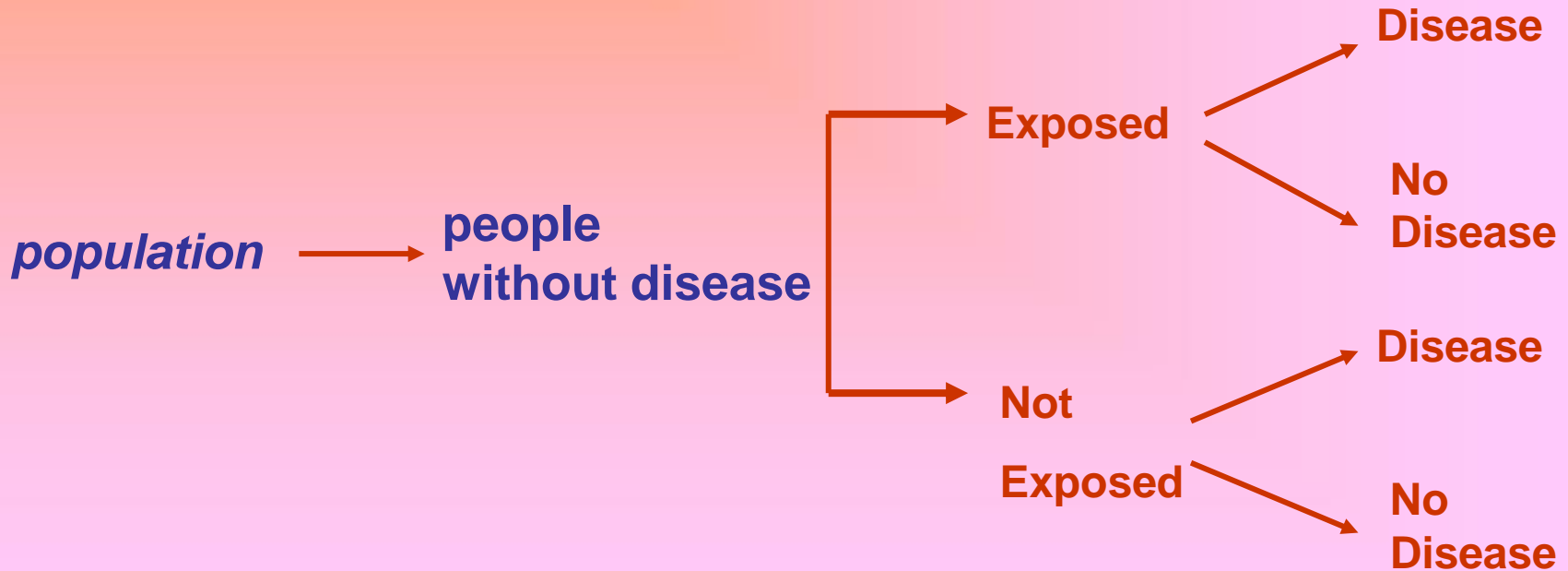
مورد شاهدي case – control

مثال : بررسی ارتباط بین سیگار کشیدن و ابتلا به سارکوئیدوز

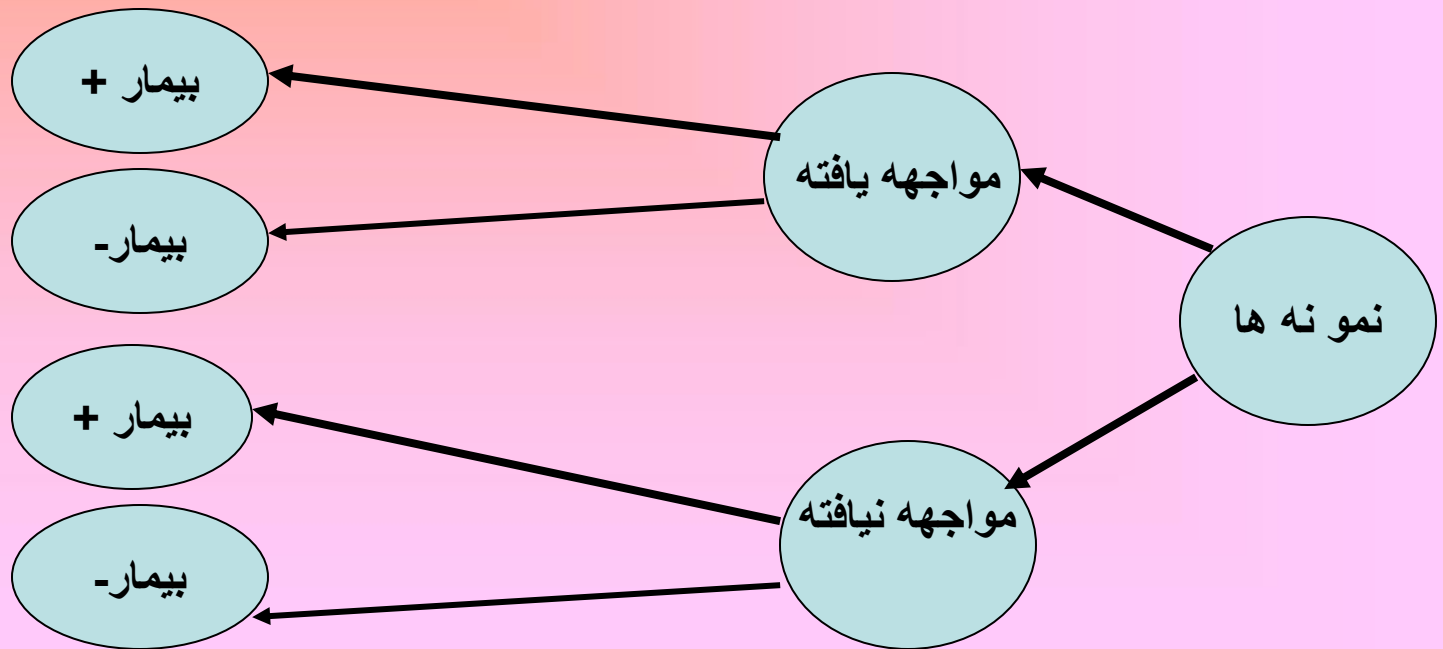
Cohort

- مطالعه میزان بروز *Incidence* در افراد در معرض خطر
- مطالعه آینده نگر طولی

مطالعات هم گروهی :

- در این نوع مطالعه نقطه شروع مطالعه نمونه سالمی از افراد است که بر حسب مواجهه به دو گروه تقسیم می شوند و افراد دارای مواجهه و فاقد مواجهه که بصورت آینده نگر پی گیری می شوند و میزان بروز بیماری در آنها مقایسه می شود

مورد - شاهدي

همگروهي

معلول ← علت

معلول → علت

بیماریهای نادر

مواجهه نادر

سریعتر

کندتر

اطلاعات در مورد چندین مواجهه بدست می آید

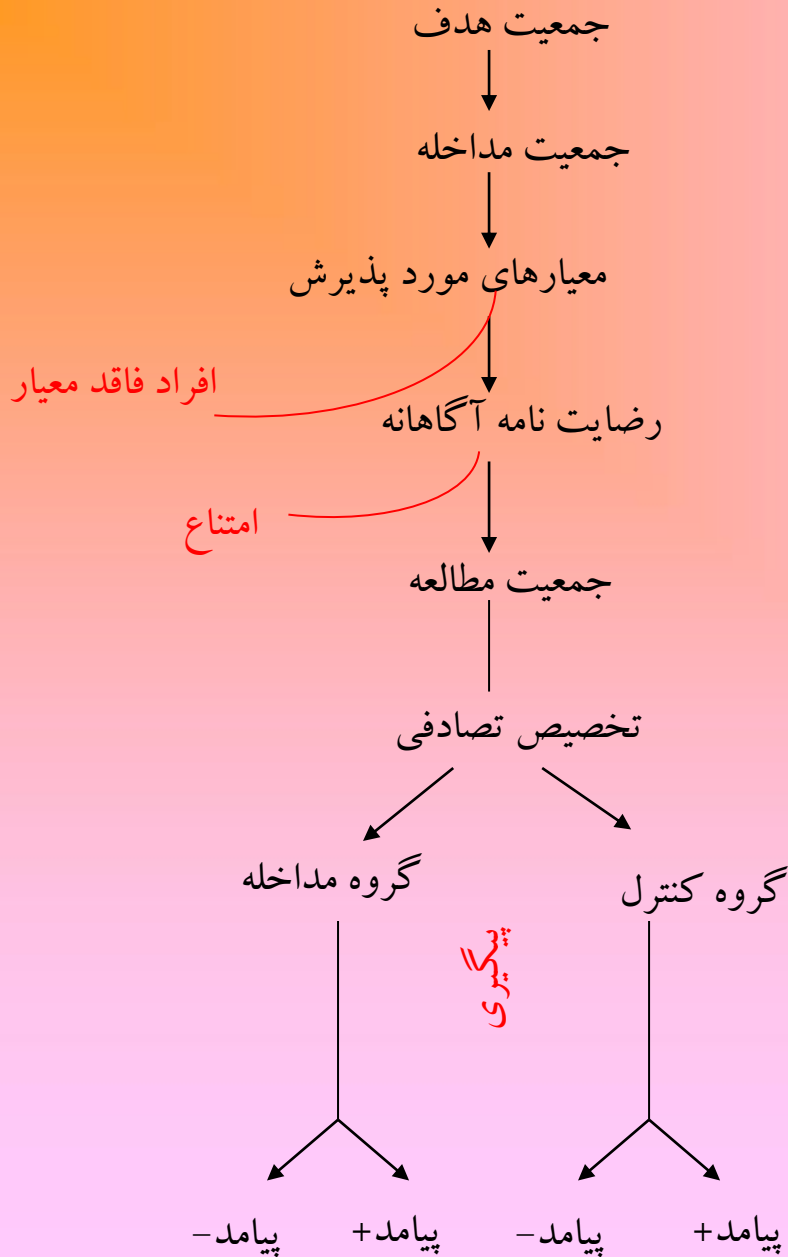
اطلاعات چندین پیامد بدست می آید

کار آزمایي باليني

- مطالعات مداخله ای که بر روی انسانها انجام میگردد بعنوان کار آزمایي باليني یا clinical trial شناخته می شوند.

• blinding یا کورسازی

• placebo

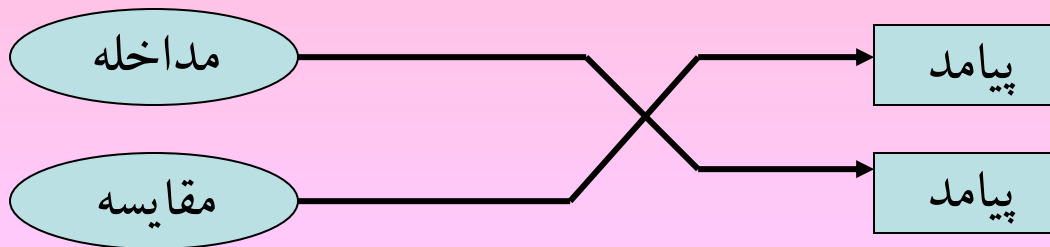

کار آزمایي باليني

- انواع طرحهای تحقیقاتی در کار آزمایي بالینی:
 - طرح موازی parallel trial:

- طرح متقاطع cross-over:

مَشْهُور
قَنْبَرِي

